

ISSN 0125 - 7447

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL
SURVEILLANCE REPORT

VOLUME 16 NUMBER 20

May 24, 1985

งานสร้างเสริมภูมิ

คุ้มกันโรค-ประเทศไทย, 2527 236

สรุปการสอบสวนโรคคอตีบ, 8

มกราคม-มีนาคม 2528 239

สถานการณ์โรค 246

บทควา

งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค - ประเทศไทย, 2527

Expanded Programme on Immunization, Thailand, 1984

ในปีงบประมาณ 2527 (ตุลาคม 2526-กันยายน 2527) เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ในประเทศไทยรวมทั้งหมด 1,124,517 ราย ได้รับภูมิคุ้มกันโรคชนิดใดชนิดหนึ่งใน 4 ชนิดคือ บีซีจี ดีทีพี โอปวีและหัด ความครอบคลุมด้วยวัคซีนแต่ละชนิดแสดงไว้ในตารางที่ 1 สำหรับ วัคซีนหัดความครอบคลุมต่ำที่สุดเนื่องจากเพิ่งเริ่มนำมาใช้ในเดือนเมษายน 2527 นี้เอง

ในช่วงเวลาเดียวกัน เด็กนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ทั่วประเทศรวม 1,140,492 ราย ได้รับวัคซีนดีทีพีอย่างน้อย 1 ครั้ง และหัดมีครรรภ์รวม 1,132,400 ราย ทั่วประเทศ ได้รับเททanus toxoid อย่างน้อย 1 ครั้งขึ้นไป ความครอบคลุมด้วยวัคซีนทั้งสองชนิดนี้ แสดงไว้ในตารางที่ 1 เช่นกัน

ความครอบคลุมด้วยวัคซีนชนิดต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับตั้งแต่ปี 2521 อย่างไรก็ตาม กัดในวัคซีนหลายชนิดที่จำเป็นต้องให้มากกว่า 1 ครั้ง ความครอบคลุมยังไม่สูงนัก (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ความครอบคลุมของงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค แยกตามชนิดของวัคซีน, ประเทศไทย, 2521 - 2527

วัคซีน	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527
บีซีจี	45.04	53.80	67.70	71.40	73.05	75.71	75.69
ดีทีพี 2 ครั้ง (< 1ปี)	33.80	42.70	49.20	52.20	52.97	64.70	67.20
ดีทีพี 3 ครั้ง (< 1ปี)	-	-	-	-	21.22	48.54	53.27
โปลิโอ-ความครอบคลุม							
ทั่วประเทศ	6.00	9.00	13.00	19.10	33.75	46.39	52.66
-ความครอบคลุม							
ในเขตชุมชน	20.00	34.90	53.20	76.10	-	-	-

วัคซีน	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527
หัด	-	-	-	-	-	-	5.86
ที หึ่งมีครรภ์	8.50	15.10	25.20	28.60	30.05	34.56	39.55
ดีที นักเรียน ป.1	-	-	-	-	46.80	70.60	77.46
บีซีจี นักเรียน ป.1	-	-	-	-	18.52	52.94	63.91

อัตราการการรับวัคซีนระหว่างโดสแรกและโดสสุดท้าย ไม่ว่าจะเป็วัคซีนชนิดให้ 2 ครั้งหรือ 3 ครั้งใกล้เคียงกัน คือมากกว่า 20% ขึ้นไป นั่นคือทุก ๆ 1 ใน 5 หรือ 1 ใน 4 ของผู้ที่ได้รับวัคซีนไปแล้วจะหายไปไม่มารับวัคซีนครั้งสุดท้ายอีก (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อัตราการการรับวัคซีน (Drop out rate) สำหรับวัคซีนที่ต้องรับเกินกว่า 1 ครั้ง, 2527

ชนิดของวัคซีน	อัตราการการรับวัคซีนแต่ละครั้ง (%)			หมายเหตุ
	ครั้งที่ 1-2	ครั้งที่ 2-3	ครั้งที่ 1-3	
ดีพีที	7.93	20.72	27.01	เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี
ไอพีวี	0.22	25.92	26.09	"
ดีที	21.21	-	-	เด็กนักเรียน ป.1
ที	25.66	-	-	หึ่งมีครรภ์

อัตราการใช้ประโยชน์วัคซีนชนิดต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเปรียบเทียบจำนวนวัคซีนที่จ่ายกับผลการใช้ประโยชน์ของวัคซีนแต่ละชนิดพบว่าดีที และดีทีที่มีอัตราการใช้ประโยชน์สูงที่สุด รองลงมาคือที ที่น่าสังเกตคือโปลิโอและหัด ซึ่งเป็นวัคซีนทำจากเชื้อที่ยังมีชีวิต ทั้งสองอย่าง ต้องรับใช้ให้หมดภายในวันที่เปิดขวดยาอัตราการใช้ประโยชน์ต่ำกว่า โดยเฉพาะวัคซีนหัดซึ่งเริ่มใช้เป็นบีแรกอัตราการใช้ประโยชน์เพียง 33% (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อัตราการใช้ประโยชน์วัคซีนชนิดต่าง ๆ ทั่วประเทศ, 2527

วัคซีน	จำนวนจ่าย	ผลงานที่ได้รับ	อัตราการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ
บีซีจี	-	1,580,113	-	ไม่มีตัวเลข
ดีพีที	2,522,660	2,261,747	89.66	
โปลิโอ	3,059,080	2,126,577	69.52	
ดีที	1,789,980	1,635,654	91.38	
ที	1,798,450	1,431,222	79.58	
หัด	287,730	95,617	33.23	

การจัดอันดับผลงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของจังหวัดต่าง ๆ ในปี 2527 โดยใช้รายงานผลงานรวมทั้งปี เปรียบเทียบกับ เป้าหมายดำเนินงานที่กรมควบคุมโรคติดต่อ ได้ตกลงกับจังหวัดตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ สำหรับ 10 จังหวัดแรกแสดงไว้ในตารางที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบกับอันดับเดิมของจังหวัดนั้น ๆ ในปี 2526 จะเห็นว่ามีความแตกต่างกันน้อยในบางจังหวัดและแตกต่างกันมากในบางจังหวัด แม้การเปลี่ยนแปลงในอันดับที่ของผลงานในแต่ละจังหวัดจะสัมพันธ์โดยตรงกับการเปลี่ยนแปลงของความครอบคลุมในการบริการวัคซีนครบชุดแก่กลุ่มประชากรเป้าหมาย แต่ในบางครั้งอันดับที่ของจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งในปีนั้นอาจเลื่อนต่ำลง ทั้งที่ความครอบคลุมในการให้บริการสูงขึ้น เมื่อเทียบกับปีก่อน ทั้งนี้เพราะมีจังหวัดอื่นที่มีผลงานความครอบคลุมสูงกว่า

ตารางที่ 4 การจัดอันดับผลงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของจังหวัดต่าง ๆ 10 อันดับแรก, ประเทศไทย, 2527

	<u>อันดับในปี 2527</u>	<u>อันดับในปี 2526</u>
นครพนม	1	2
ลำพูน	2	10
เชียงราย	3	9
สระบุรี	4	7
สิงห์บุรี	5	6
จันทบุรี	6	25
อยุธยา	7	3
น่าน	8	14
สุโขทัย	9	57
มุกดาหาร	10	69

ผู้รายงาน กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข

การสอบสวนโรค

สรุปการสอบสวนโรคอหิวาต์, มกราคม-มีนาคม 2528

Summary of cholera investigations, January-March 1985

จังหวัดที่เกิดโรค	วันเริ่มป่วย	ผู้ป่วย/พาหะ	แหล่งแพร่โรค	มาตรการควบคุม
เรือนจำ,นนทบุรี	27 มค.-5กพ. 89/9	น้ำใน เรือนจำ	ปรับปรุงระบบน้ำ	tetracycline ให้สุศึกษา
สมุทรสงคราม	3-29 มค.	5/18	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจอาหาร น้ำ tetracycline ให้สุศึกษา
	1-18 กพ.	5/3	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจอาหาร น้ำ tetracycline ให้สุศึกษา
	2-9 มีค.	5/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจอาหาร น้ำ tetracycline ให้สุศึกษา
สุราษฎร์ธานี	7-24 มค.	4/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ให้สุศึกษา tetracycline
	9 กพ.	1/0	ไม่ทราบ	
อยุธยา	9-12 มค.	2/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส tetracycline ให้สุศึกษา
อ่างทอง	9-16 มค.	2/3	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส
กาญจนบุรี	3 กพ.	1/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส tetracycline ให้สุศึกษา
นครสวรรค์	28 มค.	1/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจน้ำ tetracycline ให้สุศึกษา

(ต่อหน้า 244)

สรุปการสอบสวนโรคอหิวาต์, มกราคม - มีนาคม 2528

(ต่อจากหน้า 239)

จังหวัดที่เกิดโรค	วันเริ่มป่วย	ผู้ป่วย/พาหะ	แหล่งแพร่โรค	มาตรการควบคุม
นครราชสีมา	14 ธค.-21 มค.20/3		ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจน้ำ tetracycline ให้สุศึกษา
	1-5 กพ.	2/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส tetracycline ให้สุศึกษา
	15-16 กพ.	2/1	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ให้สุศึกษา
สระบุรี	10 มค.-15 กพ.3/0		ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส tetracycline ให้สุศึกษา
ขอนแก่น	2 มีค.	1/0	พบเชื้ออหิวาต์ ในบ่อน้ำใช้	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจน้ำ tetracycline ให้สุศึกษา
ร้อยเอ็ด	28-30 มค.	3/2	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส tetracycline ให้สุศึกษา
	5 มีค.	1/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส tetracycline ให้สุศึกษา
มหาสารคาม	3 มีค.	1/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส
จันทบุรี	21 มีค.	1/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจน้ำ tetracycline ให้สุศึกษา
ราชบุรี	16 มีค.	1/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ตรวจน้ำ tetracycline
ลำปาง	14 มีค.	1/0	ไม่ทราบ	ตรวจอุจจาระผู้สัมผัส ให้สุศึกษา

ผู้รายงาน

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอยุธยา

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง